

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 4C/94/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613203035
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Valková
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2014:2613203035.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudkyňou Mgr. Kristínou Valkovou v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s.r.o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti odporkyni: X. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom K. B. O. Č.. XXX, t.č. na neznámom mieste, zastúpená súdom ustanovenou opatrovníčkou O. N., tajomníčkou Okresného súdu Senica, o zaplatenie 197,00 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a** .

Súd **n e p r i z n á v a** odporkyni náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 28.3.2013 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu vo výške 197,00 €, zmenkový úrok vo výške 699,38 €, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 197,00 € od 8.2.2013 do zaplatenia, úrok vo výške 42,63 €, úrok vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy 197,00 € od 8.2.2013 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 0,93 €, náhradu trov právneho zastúpenia a náhradu trov konania.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 29.6.2009 na zmenkovú sumu 280,00 €, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 28.2.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 29.6.2009 na sumu 280,00 €, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 28.2.2010. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom odporkyňa ako vystaviteľ uhradila indosantovi sumu 83,00 € a preto navrhovateľ žiadal, aby ju súd v zmysle čl. 7 Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 k povinnosti uhradiť dlžnú sumu vo výške 197,00 € zaviazal rozsudkom.

Odporkyňa sa k návrhu navrhovateľa nevyjadrila. Zdržiava sa na neznámom mieste, preto jej súd v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovil opatrovníčku v osobe O. N., súdnej tajomníčky Okresného súdu Senica, ktorá ponechala rozhodnutie vo veci na úvahe súdu, na základe listinných dôkazov predložených navrhovateľom.

Súd v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 Zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľa i jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní na ospravedlnili.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom opatrovníčky odporkyne, oboznámením zmenky č. 2180956 vystavenej dňa 29.6.2009, písomným stanoviskom navrhovateľa zo dňa 18.3.2014, písomným vyjadrením právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 19.3.2014 a zistil tento stav veci:

Súd mal z výsluchu odporkyne preukázané, že odporkyňa bola ustanovená za opatrovníčku pre predmetné konania z toho dôvodu, že sa nachádza na neznámom mieste. Rozhodnutie vo veci ponecháva na úvahu súdu s tým, aby súd rozhodol vo veci na základe listinných dôkazov.

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky. Odporkyňa ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky. Žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Predmetom konania je cezhraničný spor v zmysle čl. 3 bodu 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, nakoľko navrhovateľ má sídlo v Českej republike, teda v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu konajúceho vo veci. Hodnota pohľadávky, v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky Okresnému súdu Senica, nepresahuje 2.000,- € bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov, a preto sa podľa čl. 2 bodu 1 Nariadenia EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na tento spor uplatňuje Nariadenie EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Odporkyňa má bydlisko v obvode Okresného súdu Senica, ktorý je z tohto dôvodu v zmysle uvedeného nariadenia príslušným súdom na konanie vo veci. Takto určená právomoc súdu je i v súlade s čl. 16 bodu 2 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

Predmetom konania je spor zo zmenky. Zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia i platobné miesto sa nachádzajú na území SR. Vzhľadom k tomu sa žalované vzájomné majetkové vzťahy účastníkov konania spravujú právnym poriadkom SR. Použitie právneho poriadku SR v súlade s § 10 a § 11 Zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov zodpovedá rozumnému usporiadaniu záväzkového vzťahu účastníkov konania. Iná dohoda účastníkov konania o voľbe rozhodujúceho práva v konaní preukázaná nebola.

Súd mal z písomného stanoviska právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 18.3.2014 preukázané, že údaj, ktorý je uvedený na predloženej zmenke ako údaj splatnosti „pri predložení“ je tradičný údaj, ktorý sa používa ako údaj splatnosti pri vitazmenke, t.j. zmenky splatnej na videnie. Na základe výkladových pravidiel slovenského jazyka ja možné vyvodiť, že zmenka má byť predložená počas obdobia 4 rokov od vystavenia. Uvedený údaj teda vymedzuje časový úsek od kedy (od vystavenia) do kedy (uplynutím 4 rokov od vystavenia) má byť zmenka predložená na platenie. Uvedený posudzovaný údaj teda logicky zodpovedá účelu vymedzenia lehoty na predloženie vitazmenky na platenie v súlade s čl. I § 34 ods. 1 ZZŠ, v zmysle ktorého bolo jednoročné obdobie, počas ktorého má byť zmenka predložená na platenie predĺžené na 4 roky. Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/18/2013 zo dňa 21.11.2013 a 43CoZm/18/2013 zo dňa 28.11.2013.

Súd mal z písomného vyjadrenia právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 19.3.2014 preukázané, že postup Okresného súdu Senica, ktorým vytyčil ústne pojednávanie hodnotí ako nesprávny, nakoľko v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 a v zmysle zásady efektivity a hospodárnosti konania malo byť konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ktorým je aj toto konanie, písomné. Ak by sa aj požiadavka na nariadenie ústneho pojednávania javila ako nevyhnutná a racionálna, mal súd povinnosť v zmysle nariadenia rozhodnúť o nariadení pojednávania formou uznesenia, ani tak však neurobil. Navrhovateľ nemá vedomosť o tom, že by odporkyňa popierala uplatnenú pohľadávku. Navrhovateľ doplnil svoju právnu argumentáciu o stanovisko Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 5.9.2013 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bol vydané v skutkovo a právne zhodnej veci navrhovateľa.

Súd mal z originálu vlastnej zmenky preukázané, že zmenka obsahuje nasledovné údaje:

Označenie, že sa jedná o zmenku

Číslo zmluvy: 2180956

Miesto vystavenia: v M.

Dátum vystavenia: 29. júna 2009

Zmenková suma: 280,00 €

Vyhlásenie vystaviteľa: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava sumu 280,00 Eur, zmenkový úrok 0,25 % denne od 28. februára 2010“

Splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava,

Doložka: "bez protestu", "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia"

Meno, priezvisko, trvalé bydlisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - odporkyne

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa.

Podľa čl. I § 75 Zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o zmenkách a šekoch“), vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa čl. I § 11 ods. 1 Zákona o zmenkách a šekoch, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I § 5 ods. 1 Zákona o zmenkách a šekoch, v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 48 ods. 1 bodu 2 Zákona o zmenkách a šekoch, majiteľ zmenky môže postihom žiadať šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti.

Podľa čl. I § 33 od. 1 Zákona o zmenkách a šekoch, zmenka môže byť vystavená:

- na videnie,
- na určitý čas po videní,
- na určitý čas po dáte vystavenia,
- na určitý deň.

Podľa čl. I § 33 ods. 2 Zákona o zmenkách a šekoch, Zmenky s iným časom zročnosti alebo s postupnou zročnosťou sú neplatné.

Podľa čl. I § 34 ods. 1 Zákona o zmenkách a šekoch, zmenka na videnie je zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa § 37 ods. 1 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu vystavenia zmenky), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu vystavenia zmenky), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach

zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu vystavenia zmenky), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu vystavenia zmenky), zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Súd z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vyvodil ten právny záver, že návrh navrhovateľa nebol podaný dôvodne. Z návrhu malo vyplynúť, že predložená zmenka je vistazmenkou. Súd preskúmal zmenku z pohľadu jej splatnosti, pričom dospel k záveru, že ide o vlastnú zmenku, ktorá má uvedené dve možnosti splatnosti, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť z dôvodu jej neurčitosti. Neurčitý údaj splatnosti zmenky je spôsobený zápsmi údajov na zmenke, keď zo zápisu „zaplatím za túto zmenku pri predložení“, je uvedená splatnosť na nahliadnutie a z údaju „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ je uvedená splatnosť na určitý čas. Súd nemohol považovať tento údaj za predĺženie lehoty v zmysle čl. I § 34 ods. 1 Zákona o zmenkách a šekoch, keďže tento údaj vzbudzuje pochybnosť o druhu splatnosti zmenky. Ak by vystaviteľ zmenky mal vôľu predĺžiť lehotu na videnie zmenky, údaj mal správne znieť „na platenie predložiť v lehote do 4 rokov od vystavenia“. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Obdo 59/2010 zo dňa 26.01.2011, ktorý jednoznačne skonštatoval, že ak sú v zmenke uvedené dve rozdielne určenia splatnosti (na videnie a do dvoch rokov od vystavenia), spôsobuje to jej neplatnosť, a to s poukazom na čl. I § 33 ods. 2 Zákona o zmenkách a šekoch. Z uvedeného je zrejmé, že pri uplatňovaní zmenkového práva sa uplatňuje prísny formalizmus, a preto súd s poukazom na zistené skutočnosti dospel k záveru, že zmenka predložená navrhovateľom je neplatná.

K vydaniu samotného zmenkového a šekového platobného rozkazu pred nariadením pojednávania je potrebné uviesť toľko, že Okresný súd Senica po doručení žaloby a preskúmaní jej obsahu dospel k záveru že príslušným na konanie je podľa § 10 ods. 2 písm. b) Zákona č. 371/2004 Z.z. s poukazom na § 104a ods. 1 O.s.p. Okresný súd Trnava, pretože predmetom konania je plnenie zo zmenky. Krajský súd Trnava uznesením č.k. 21Ncb/167/2013-19 zo dňa 1.7.2013 vyslovil okrem iného, že na konanie je príslušný Okresný súd Senica. Okresný súd Senica však musel nariadiť pojednávanie, pretože nie je príslušný na vydanie zmenkového šekového platobného rozkazu, nakoľko táto príslušnosť je v Slovenskej republike daná zákonom citovaným vyššie.

Krajský súd v Trnave v uznesení č.k. 21Ncb/167/2013-19 zo dňa 1.7.2013 zároveň uviedol, že považuje za prioritné v tomto konaní hľadisko ochrany spotrebiteľa a podľa neho určenie príslušnosti súdu, k čomu berie do úvahy i upozornenia Európskej komisie na praktiky existujúce v sektore spotrebiteľských úverov so zameraním na dôsledné uplatňovanie právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa v Slovenskej republike. Európska komisia poukázala z pohľadu zabezpečenia ochrany spotrebiteľa na neakceptovateľnú situáciu v súvislosti s praxou obchodníkov poskytujúcich úvery vo vzťahu k spotrebiteľom spojenú s existenciou takých právnych nástrojov, ktoré umožňujú veriteľom ich využívanie oddelene od zmluvy o úvere, a medzi ktoré Európska komisia zaradila i zmenky podpísané spotrebiteľmi.

Je zrejmé, že pôvodný majiteľ zmenky, ktorým je spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., vykonáva svoju podnikateľskú činnosť prostredníctvom poskytovania spotrebiteľských úverov na území Slovenskej republiky, pričom zmenka v tomto prípade má zabezpečovací charakter k pôvodnému právnomu vzťahu, ktorý má povahu vzťahu spotrebiteľského. A preto i napriek tomu, že navrhovateľ súdu nepredložil zmluvu, ktorou vznikol medzi účastníkmi (základný) zmluvný vzťah, a ktorá bola zabezpečená predloženou zmenkou, považuje súd tento vzťah za vzťah spotrebiteľský.

S poukazom na skutočnosti uvedené zhora súd dospel k záveru, že zmenka, na základe ktorej si navrhovateľ svoj nárok uplatňuje je neplatná a súčasne zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, čo je 91,25 % ročne, k úhrade ktorého sa odporkyňa v zmenke zaviazala, spôsobuje podľa názoru súdu

značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto súd návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd rozhodol o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle zásady úspechu a odporkyni, ktorá mala vo veci plný úspech, náhradu trov konania nepriznal z toho dôvodu, že odporkyni, s poukazom na obsah spisu, žiadne trovy nevznikli a ani si žiadnu náhradu trov konania neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, v 2 vyhotoveniach.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).